

SLOVENE

Štev. 141.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
(vhod čez dvoriko nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v četrtek, 23. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavljeno 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petlitrsta (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvasta
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona štev. 188.

Občinske volitve v Šoštanju.

(Dopis.)

Kakor ste že poročali, zmagali so pri občinskih volitvah v Šoštanju Slovenci, akoravno se je nasprotni stranki pridružil g. župnik Govedič, ki ga je prej osobje v »Narodovem« uredništvu na vso moč ščitilo.

Našim Nemcem je šlo za vodstvo v občini, ker so se po znanih vzorcih v St. Ilju pri Mariboru na Slatini hoteli otestiti skrbi za nemško šolo in isto naprtniti šolski občini. Šola je bila otvorena lansko leto, stane precej denarja, učitelj je dobro plačan, a brez pokojnine. Kaj čuda, da se je narodni boj izpremenil v boj za doklade! In vendar so morali mali davkoplačevalci, katere zadene občinska doklada zelo hudo, glasovati za kandidate, ki bi jim natvezli višja bremena.

Udeležilo se je volitve nad 82% volivcev.

Najprej se je bil boj za III. razred. Skupno so prikorakali nemški volivci ter se postavili na levo stran predsednikovega mesta. Videti je bilo kaj klavernih obrazov. Trditi smemo, da bi najmanj polovica vseh volivcev rada preskočila mejo ter se pridružila slovenskim volivcem, ki so vsi z vidnim veseljem in popolnim prepričanjem — saj so tudi vedeli zakaj se gre — stopili pred volilno komisijo.

Zelo iznenadeni so bili Nemci ko se je že pri tretjem glasu pooblastilo odklonilo, češ, da bi moral mož dotične volivke sam priti na volišče. Saj bi bil tudi rad, dobro ga poznate na Dolenjskem in je pri nekem okrajnem glavarstvu pisarniški uradnik, a možu se je menda zdelo bolj umestno, da preskrbi pooblastilo bratu volivke, kateri pa slučajno ni upravitelj.

Seveda so bili naši Nemci zelo razžaljeni, pozabijo pa čisto na razsodbe nemških volivnih komisij, na primer v Vojniku, kjer se gode čisto drugačni slučajji nego v Šoštanju.

G. Anton Golof, slovenski Ponkovičan, je hotel po vsej sili za Rezo Mak voliti, ki pa v reklamacijskem postopanju ni bila vpi-

sana s pravim imenom. Dve ženski sta dali našim in onim pooblastila; naši pooblastili sta bili novejši, torej se je moralo nemško odkloniti.

Veliko pozornost je vzbudila odločba, da volivec Topolšek ne sme voliti, ker je podkupljen, in vendar je ista čisto pravilna. Z veliko jezo so sprejeli odločbo, da g. Maks Woschnagg, stanujoč v Barolinu, ne sme voliti s pooblastilom. Dotičnik je sin fabrikanta Woschnagga, ki ga je poslal od hiše, ker mu je delal preveč sitnosti. Pred volitvijo so si preskrbeli ti ljudje, ki ga nočejo več poznati, pooblastilo po oskrbniku Karolu Brezniku — sedaj Breschnigg — a komisija se je držala istih načel, kakor komisija v Vojniku, ki je od vseh umetno narejenih vojniških posestnikov po 1 in 2 vinarja davka zahtevala, da sami pridejo na volišče. Kakor znano, se je večja parcela v Vojniku razdelila v 22 kosov. Zanesljivim Celjanom so pripisali posamezne kose, akoravno je celo zemljišče obdeloval poprejšnji lastnik, ki bi imel večjo pravico do naslova upravitelj, kakor Karol Breznik, ki ima ped zemlje s 14 vin. davka v najemu.

Pri ljutomerskih volitvah je glasoval v III. razredu glavar Mac Nevin, častni občan, po pooblastitvi dr. Vargu; v Šoštanju so se pa nemški Woschnaggi protivili, da bi volil častni občan dr. Jože Vošnjak, njihov brat in stric!

Končno je stalo 105 naših in 89 nasprotnih. Od teh 89 odsteti bi morali v prvi vrsti 31 uslužbencev tovarne Woschnagg, med njimi poprejšnjega župana narodnega trga Mozirje, Ivana Goričarja, ki ni imel veliko močatosti, da bi se vsaj volitve vzdržal. Dalje bi se morali odsteti tisti, katere so zadnje dni podkupili s tem, da so jim plačali vse dolgeve v posojilnici; teh je bilo osem. Nekaj je še izdajic in takih, ki so besedo požrli, kakor sta finančni nadpaznik in zidar Oceppek. Ostane vsega skupaj Nemcev in nemčurjev iz prepričanja 35 napram 105 naših, ki dobro vedo, da gre za narodno vprašanje in občno korist, da bodo naši kandidati boljše gospodarili kakor oni, med njimi gospod župnik Govedič, ki sam gospodariti ne zna. Saj ima hlev za 20 glav živine prazen in ne pedi zemlje sam ne obdeluje.

Pred volitvijo v II. razredu pridrdra kočija z livriranim kočijažem. G. župnik Govedič pripelje dosedaj zavednega slovenskega volivca Brišnika. Ko stopita v vežo hotela »Avstrija«, vpraša poslanec Vošnjak Brišnika, ali je mož. Ta bled in poparjen ne dá odgovora; obljubil je še eno uro poprej, da ne pride na volišče. Razburjena množica, volivci in nevolivci, tišče naprej, in na mah je Brišnik v gostilniški sobi, za njim Nemci in nemčurji z vzdignjenimi pestmi. V sobi Brišnika vprašajo, zakaj je to storil. On pravi, da ga je župnik pripeljal, pa da noče z Nemci voliti.

Ne da bi kdo od oblasti segel vmes, odprle so se vrata in Brišnik uide na podstrešje, ker noče ne z eno ne z drugo stranko voliti. Z brahijalno silo sta ga potegnili Woschnagg in Hanke za suknjo nazaj, in župnik Govedič ga nagovori, naj gre z njim na volišče.

Ko je predsednik naznanil, da se začne volitev v II. razredu, zahteval je g. župnik, naj se vsi, ki niso volivci v II. razredu, odstranijo. Morda ga je bilo sram, morda se je pa bal batin, a zahtevi niso mogli ugoditi, ker je volitev javna.

Prvi voli neki član komisije, drugi gostilničar Cerovšek, pri tretjem se je od nemške strani pričakovalo, da jim pripade zmaga. Župnika so imeli, Brišnika so vjeli, če se našim en glas razveljavi, imajo Nemci večino. Pred komisijo stopi Vlačav Maranec, rodem Čeb, pred daljšo dobo let posestnik na Hrvaškem.

Hans Woschnagg vrže pred c. kr. glavarja tri listke na mizo, češ, to so dokazi, da je Maranec ogrski državljani. Predsednik komisije pregleda prvo listino, prošnjo celjskega mestnega urada graškemu občinskemu svetu za poročilo o pristojnosti Marancevi, in dve druge listini, prepisa policijskih prijavnic, vse skupaj brez pravokrepne veljave.

Med grozno tišino vstane, predsednik komisije ter izroči političnemu zastopniku domovinski list in dopis občine Trdnice na Češkem, po kojih je Maranec avstrijski državljani. Glas se je oddal in priti je moralo do žrebanja, ker je bilo za slovenske in nemške kandidate oddanih po 10 glasov.

Ker Nemci niso zaupali komisiji, najbrž spominjajoči se sleparij, koje so sami uganjali, odločil se je za žrebanje gosp. okrajni glavar A. Čapek.

Med občno pozornostjo je napisal listke, jih dal v lonec in počasi potegnil eden list za drugim iz usodne posode. Prvi je bil Soln, narodnjak, drugi istotako naš, tretji — sedaj pade odločitev! Počasi razgrne listek in čita: Dr. Fran Mayer. Ze v volivnem lokalu navzoči se niso mogli vzdržati, da so na glas klicali: »Živio!«; razlegal se je klic po hiši in pred hišo.

Možje so imeli rosne oči, ženske so jokale od veselja, na narodnih hišah se pokazajo naše barve, bil je velenavdušen trenutek.

Izžrebali so sicer kot četrtega ime nemškega zdravnika, a naši se za to niso zmedli, vešč, duška so dali svojemu veselju, dvignili župana Rajsterja na rame in doneli so navdušeni »živio« klici.

Izdajice so stali med tem časom blede in tresoči se ter se posvetovali, kako pridejo varni domu. In res treba je bilo, ker župnik Govedič kronal je svoje 20letno delovanje s tem, da se je prelevil v nemčurja ter poštenega moža pripravil do tega, da je besedo snedel. Razburjeno ljudstvo se ne bi dalo potolažiti, ako zagleda Judeža Iskarjota.

V tem hipu stopi predsednik komisije na okno ter naprosi ljudstvo, naj ne oskruni zunaj s tem, da bi se koga lotilo; naj spoštuje pri župniku Govediču vsaj njegovo starost in njegov stan ter naj kaznuje izdajice z obnim zaničevanjem.

Med nagrobno tišino sta vatopila župnik Govedič in njegova žrtev v fabriški voz ter se odpeljeta na zbirališče nemških volivcev, v gostilno pri »Kroni«. Če smemo fani verjeti, nagovoril je župnik Govedič tam zbrane volivce z besedami: Heil, mi ostanemo, kar smo bili.

Za volitev v I. razredu, ki je nam bil itak izgubljen, se razun komisije ni nihče več zmedil.

Tako so se končale volitve v lepem slovenskem trgu šoštanjskem.

Omeniti moramo pa se sledeče podrobnosti:

Davčni nadzornik Oplustil iz Slovenjegrada, ki je bil pred volitvami zelo pogosto v Šoštanju, je bil skoraj ves teden v Šoštanju in se je predrznil davčnega slugo radi tega ošteti, ker je šel voliti. Trdijo celo, da je dajal Nemcem navodila.

Nekaj dni pred volitvijo se je izvedelo,

LISTEK.

Nesrečna žrtev.

Napisal Iv. Baloh.

Sedel sem pred Čoželjovo hišo v senci zelenega košatega kostanja. Izza koroške strani je pihal mrzel, neprijeten veter in zdelo se mi je, da se hoče zima povrniti, ko je komaj srečno odšla. Vrhovi planin so bili že pokriti s snegom, ali v nižavi je bilo skalo, love je že okrašeno z rumenim ženikeljnom, zelene trate pa s polnocvetočimi hlebkci. — Modre vijolice so se skrivale pred grabežljivo človeško roko in pred mrzlimi jutri, ki bi utegnili zamoriti mladi ovet. . .

Po klanou doli je počasi stopal mož srednjih let, zelo slabo oblečen. Sel je mimo hiš in mimo ljudi, pa zdelo se je, kakor da ne vidi nikogar. Ko je prišel do košatega kostanja, krenil je na levo ter se usedel za kamenito mizo. Ti kraji so mu morali biti dobro znani. Odložil je svoj klobuk, popotno palico naslonil na drevo, svojo glavo podprl z obema rokama ter mirno gledal pred-se.

Nekak strah se me je polotil, ko sem gledal v ta črni, zgubanceni obraz, na kate-

rem ni bilo ne ene lepe poteze, pač pa globoke brazde, ki so pričale, da je to telo že dalo iz sebe vse moči. Na rokah njegovih se je poznala skoro vsaka žila, obleka je visela na telesu, da se je videla skoro vsaka kost.

Zbudil se je iz svojih sanj, segel je v svojo suknjo, kakor da bi iskal, če je še kaj denarja v njej.

»Dež bol«, dejal je kratko in hitro, da se mu je poznalo, da mu te besede niso prišle iz srca.

»Morda res, na planinah so megle. in to ni dobro znamenje.«

Dekla mu je prinesla merico žganja, katero je ob prvem požirku takoj izpraznil do polovice. Popotnik je moral biti znan gost, da so mu vedeli postreči, kakor je njegova navada.

»Da, res, posebno kedar se oblaki od Trente sem pripode, takrat je navadno nevihta.«

»Ali so vam ti kraji znani?« — ga povprašam, ko sem videl, da je njegova govorica tako čista in lepa.

»Meni?« — vprašal je začudeno popotnik, vzela merico v roko ter se igral z njo po kameniti mizi.

Za hip je umolknil. Potem pa je vzdihnil močno in krepko: »Ko bi jaz danes imel tisto vino, kar se ga je nekaj tukaj na moj račun izpilo, ne bil bi to, kar sem danes.«

Zopet je umolknil.

»Poglejte tam na šipo, tam boste videli zapisano moje ime. Z demantom svojega prstana sem ga nekaj začrtal. Ah, to so bili zlati časi!«

Naslonil se je na klop, podprl svojo glavo in mislil. Listje je šumelo nad nama, njegova duša je pa trpela.

Pogledal sem na šipo okna in tam bral z okornimi črkami zapisano ime: Al. R.

Popotnik je nagnil zopet kupico ter strastno izpil, kakor da bi hotel izpiti v trenutku vse grenke kaplje iz kupe svojega življenja.

»Gospod, ali imate srce?« me je vprašal nekako ginljivo. — Čudno se mi je zdelo to vprašanje iz ust takega človeka.

»Če ga imate, potem poslušajte zgodbo nesrečnega človeka. Ne sodite me ne po obrazu, ne po obleki, kajti to, kar sem jaz sedaj, to nisem bil nekaj. Iskal sem človeka, ki bi mu zaupal, ki bi mu odkril svoje gorje,

pa nimam ga na svetu, da bi imel z menoj sočutje. Ah, kako je to hudo trpeti in sicer sam trpeti! Sicer vem, da vas bodo moje besede dolgočasile, ali —«

»Ne, nikakor ne, vi imate, kakor sodim, srce, ki je sočutja potrebno in vredno.« Te besede so mu vzbudile zaupanje.

»Jaz čutim, da sem zelo slab, neki notranji čut mi pravi, da naj svetu zapustim, ker drugega nimam, vsaj spomin na svoje nesrečno življenje. Zdi se vam morda, če sodite po mojih laseh, po moji postavi, da imam že šestdeset let, pa glejte, še petdeset jih nimam, šele dvainštrideset, pa sem že — starček. Zadnjih deset let sem se zelo postaral. Saj ni čuda, pretrpel sem toliko duševnih in telesnih muk, toliko zaničevanja in preziranja, da se meni samemu čudno zdi, da sem še sploh pri življenju.

Jaz sem sin premožnega kmeta, skoro veleposestnika iz St. L. pri Beljaku. Moj oče je imel veliko zemlje, okoli sto oralov samskega gozda, in jaz sem bil njegov edini sin. Mater svojo sem izgubil že kot otrok, in morda je bila ravno to moja poguba. Oče me je dal v šolo in po dovršeni ljudski šoli sem moral iti, dasi nerad, v beljaško gimna-

da je celjska godba pripravljena in da pride 200 Celjanov, ako Nemci obdno dohó v svoje krepilje.

Dan pred volitvijo je prišel znani dr. Negri iz Celja in je pripeljal seboj cel zaboj umetnega ognja, ki so ga slučajno naši ljudje videli, ko so ga naložili na fabriški voz.

Predno je bil snan izid žrebanja, postopali so naši nemčurji, na čelu jim dr. Negri, pred volilnim lokalom z izrazom na obrazih: Mi smo celjski Nemci, kaj nam pa morete! — Kako se jim je nos obesil, ko se je končni izid razglasil!

Kaplan Hrašovec, ki je bil od starega prijatelja naprošen, naj preskrbi vsaj pooblastilo od stare ženice, ki mu streže; odklonil je vsako posredovanje, češ, da se ne meša v politiko.

Elega naših zvestih volilcev so imeli skozi tri dni zaprtege, pitali ga sevinjetino in žganjem; šele dopoldne smo izvedeli za njega in poslali štiri fante po njega. Še isti večer je bil od moža, ki ga je moral straziti, napaden in ranjen.

Klobučar Topolšek, ki je že na koncu, je bil s tem pridobljen, da so mu plačali vse dolgove čez vrednost njegovega imetja in da so mu obljubili kravjo dlako skozi celo njegovo življenje.

Po volitvi so nemški listi, na čelu jim »Grazer Tagblatt«, polni lažljivih poročil; napadajo v prvi vrsti g. Ivana Vošnjaka in dr. Mayerja, gospoda okrajnega glavarja ter davkarja gospoda Fisterja. Temu celo predbacivajo, da Nemcem ni dal davčnega katastra na razpolago. Kolikor je nam znano, bilo bi tako dovoljenje proti uradni tajnosti. Ali sta morda gg. Jeschovnigg in Paradiž, ki sta oba vživala podporo dijaške kuhinje v Celju, pa pozneje postala pristna Nemca, imela vsem Nemcem katastrofo na razpolago?

Naše narodne gospe so sklenile, da bi se ob osmini pela slovesna sveta maša v zahvalo za veselo zmago. Naprosili smo najprej domačega g. župnika, ki pa je prošnjo odklonil.

Obrnili smo se do sosedne župnije, ktere gospod upravitelj, čislán od vseh, je rade volje prevzel nalogo celebranta. Pričakujemo mnogobrojno število narodnjakov iz cele šaleške doline, da pokažemo, da smo še verni, akoravno je naš gospod župnik na najboljšem potu, da nam zatre vsako versko prepričanje.

Atentati v Makedoniji.

(Izvirno poročilo.)

Solun, 19. junija.

V Makedoniji so se zopet pričeli krvavi dogodki; začetek je bil atentat z dinamitom na železnični progi Gumenadž Gjevrgjelija. O tem atentatu so gotovo poročali vsi evropski listi. Zanimljivo pa je, da niti dva lista ne poročata enako, kar je dokaz, da so poročila netočna in nesanesljiva. To mi daje povod, da vam opišem dogodek, kakor sem se uveril na lici mesta.

Najprvo konstatiram, da je ta dogodek izzval pravo paniko med Turki, a tudi med krščanskim prebivalstvom velik strah, oobito med tuji, ki se ne čutijo varne. Tudi civilna agenta, ruskega in avstrijskega, jako skrbí in vznemirja.

Ko se je raznesel glas o tem atentatu, takoj je bila na lice mesta poslana posebna komisija. Ta je dognala, da so trije mladi Makedonci, ki so zbežali v gore, prinesli peklenski stroj iz sela Gradsko, ki je blizu Gjevrgjelije. Kaj je še komisija dognala, tega nisem mogel izvedeti, pač pa je gotovo, da ta atentat z dinamitom ni delo makedonske

zijo. Mene je veliko bolj veselilo kmetijstvo, zlasti živinoreja, ali pa recimo, lahko, brezskrbno življenje. Študirati se mi sicer ni ljubilo, a moj oče je bil strog mož in ubogati sem moral, tako da sem prišel srečno do šeste šole. Tu moram nekaj pristaviti, ker je odločilnega pomena za vse moje življenje. V naši vasi je bil poleg mene le še en dijak, županov Albert namreč. Z njim sva skupaj rastle, skupaj se igrala, ker so bile naše hiše blizu druga drugi, skupaj v šolo hodila in skupaj tudi pozneje študirala. Kaj čuda, če sva se ljubila. Moj oče tega prijateljstva sicer ni posebno rad videl, pa ne radi Alberta, ker ga je poznal, da je nardarjen in nepokvarjen mladenič, ampak radi očeta njegovega, s katerim se nista mogla. Različne stvari so ljudje govorili. Eni so rekli, da bi bil moj oče sam rad na čelu občine, pa to ni bilo res, ker je imel itak preveč skrbi s posevom, drugi so djali, da so osebne zadeve vzrok sovraštva, ker mu je moj oče vzel nevesto; tretji so zopet govorili najstrašnejše reči: skratka, mogla se nista. In tu je bil vir moje nesreče. Midva z Albertom sva se pa ljubila kot prava prijatelja.

(Konec prih.)

notranje organizacije, kateri so na čelu Boris Sarafov, dr. Tatarčev in Matov, marveč delo maščevanja nekaterih Makedoncev, ki delajo na svojo roko. Sicer pa ta atentat ni bil delo samo one trojice, ki je stroj z dinamitom oddala železnici.

Imel sem priliko, da sem se razgovarjal z nekim konzulom in tujimi častniki, ki so v makedonski šandarmeriji. Tudi ti so prepričani, da ta atentat ni delo makedonske notranje organizacije, vendar pa ne vedo, kdo je to povzročil.

Stvar je sicer sumljiva, a vendar pojmljiva. Po Turčiji se namreč sme dinamit in orožje slobodno prevažati po železnicah in prodajati. Mogoče je torej, da se je atentat zgodil le slučajno in da so oni trije le iz bojazni zbežali v gore, ker bi jih sicer vrgli v grozne turške ječe, da bi nikdar več ne videli belega dne.

A ta misel je malo verjetna, kakor tudi govorica po Solunu, da so to storili Turki iz posebnih namenov. Takoj po atentatu so preiskali vse hiše v Gjevrgjeliji, da bi zasledili kako strelivo ali sled onega atentata. Zaprli so tudi več oseb, ki so na sumu, da so slutili napad. Našli pa niso ničesar, in Turki bodo morali pustiti iz zaporá nedolžne ljudi.

Strah pa je tem večji, ker povsod po Turčiji krožijo glasovi, da se bodo po Makedoniji ponavljali napadi z dinamitom. Tudi v Carigradu je ta napad napravil velik vtisek. A da bi Turki zakrili strah in skrb, poročali so raznim listom, da so glasovi o novih napadih izmišljeni z namenom, da bi vzbudili nevoljo Evrope in strah med Turki. A Turki se morda jako varajo.

Vaš dopisnik ima dobre zveze s prvim voditeljem makedonske vstaje in more trditi, da so v Makedoniji na dnevnem redu veliki atentati z dinamitom.

Rusko-japonska vojska.

Novi ruski porazi?

Japonci so napeli vse sile, da prisilijo Ruse do kake odločilne bitke, predno jih prične deževna doba na celem mandžurijskem ozemlju zavirati v prodiranju.

Dobili smo o tem naslednja poročila: London, 21. junija. Iz Niučvana poročajo dopisniki angleških listov, da se v bližini Kaičova sicer ni vršila velika bitka, pač pa jako vroč boj med približno 8000 Rusi, ki so korakali na pomoč Stakelbergu proti jugu in Japonci. Rusi so bili poraženi (z drugimi besedami: umaknili so se premoči) ter so izgubili okoli 1200 mož. Koliko mož so izgubili Japonci, se še ne poroča.

London, 22. junija. »Daily Express« poroča iz Čifu: Vesti, da je general Kuroki napadel rusko armado južno od Liaojana se v držujejo. Japonci prodirajo v treh oddelkih k vходу v Motiensko gorsko sedlo. Rusi se morajo boriti nadve strani in proti premoči japonske artilerije.

London, 22. junija. O bitki pri Hajčenu poroča »Daily Telegraph« iz Petrograda: Bitka pri Hajčenu je bila najbolj krvava bitka sedanjosti vojske. Rusi so se umaknili v Liaojan. Bitka je trajala dva dni. — Poiskus Kuropatkinov, ki je akcijó sam vodil, priti Port Arturju na pomoč, se je ponesrečil. Po Stakelbergovem porazu sta se japonski armadi, katerim poveljujeta Kuroki in Oku, združili, napadli Ruse med Hajčnom in Liaojanom ter jih podili preko Liaojana.

London, 22. junija. Napad na Liaojan je pričelo japonsko konjeničstvo. Na cesti, ki vodi od Fenvančena preko motienskega gorskega sedla, so Japonci zasidli višine na obeh straneh. Več oddelkov Japoncev je v velikem krogu obšlo ruske pozicije.

London, 22. junija. Bitke na jugu poluotoka Liaotuna se še vrše. Železnica je še v Stakelbergovih rokah.

New York, 22. junija. Tukajšnji vojaški krogi ne verjamejo, da bi bil Kuropatkin s celo svojo armado, svoje glavno taborišče preložil v Hajčen.

London, 22. junija. »Daily Express« je mnenja, da sta glavni armadi trčnili skupaj pri Liaojanu. Drug japonski oddelek je napadel pri Kaičovu proti jugu na pomoč Stakelbergu se pomikajoče ruske čete, nakar se je razvila naznanjena velika bitka. Tretji oddelek japonske armade pokušá obkoliti umikajočega se Stakelberga. Z napetostjo se pričakujejo nova poročila.

London, 22. junija. Mnogi listi dvomijo, da bi se bila že vršila bitka pri Liaojanu. »Morning Leader« piše: »Japonci bi se bili morali pomikati s čudovito hitrostjo, poleg tega je pa neverjetno, da bi Liaojan, katerega so Rusi dolgo časa utrjevali, padel v tako kratkem času.« »Daily Mail« pravi: »Ta vest je skoro gotovo presodna. Kakor kažejo slabi zemljevidi, razven Motienskega

gorskega sedla ne vidi nobena (?) cesta iz Sujena proti Liaojanu in ravno tu so se Japonci prej koncentrirali nazaj.«

London, 22. junija. Ameriški listi poročajo iz Petrograda: Stakelbergova armada je bila po bitki pri Vafankovu pomnožena s 10 000 možmi. Kuropatkin je osebno vodil prodiranja iz Liaojana proti jugu. Ruski polki v južni Mandžuriji, posebno Stakelbergovi, obstoje večinoma iz veterancev.

London, 22. junija. V Mukdenu vlada panika, iz česar se sklepa, da je Liaojan v nevarnosti in da s tem preti nevarnost tudi Mukdenu.

Japonska vojna blagajna v morju.

Berolin, 22. junija. »Berlin. Tageblatt« poroča, da so Japonci pri nesreči prevoznega parnika »Sadomaru« vrgli v morje vojno blagajno z dvema milijonoma jenov v angleškem denarju. Kapitan ladje trdi, da Japoncem primanjkuje mornarjev, radi česar služi pri trgovski mornarici mnogo Angležev.

O bitki pri Vafankovu

trdi poročevalec »Novoje Vremja«, da so ruske izgube sicer velike, a japonske dosti večje. Ruske granate in kroglice so podrlé cele vrste sovražnih vojakov. Vsa dolina je bila pokrita z mrtvimi trupli japonskih vojakov. Ruski vojaki so šli pojoči v boj. Reka Tasakho je bila rdeča od krvi, a bolj od japonske, nego od ruske krvi. Ko so Japonci zasedli postajo Vafankov, so jo zažgali. Japonci so dva dni morali pokopavati mrtvece in odstranjevati ranjence.

Vsa poročila se krijejo v tem, da so bili ruski vojaki pri spopadu z japonskimi vojaki zmagovitejši, a da je bitko na korist Japoncem odločil le strašen ogenj japonskega topništva. Tudi manj številno rusko topništvo je dobro delovalo. Ruske granate so odrušile raz neko višino velikanske skale, ki so zadale prodirajočim japonskim vojakom strašne izgube. — Kuropatkin čani ruske izgube na skupno 3080 mož in 115 častnikov.

Vladivostok se pripravlja — na zimo.

Poveljnik vladivostoki priporoča prebivalstvu, naj se z rodovinskimi naseli po vaseh ob železniških postajah, da bo živelo ceneje. Ko pride zima, bo dovoljeno prebivati v Vladivostoku samo zakonskim, ki nimajo otrok in posedujejo v mestu nepremakljivo lastnino. Vsi drugi morajo zapustiti Vladivostok v dveh tednih.

Popis ruskih zanikrnosti od vojnega portarturskega kapitana.

V petrograjskih krogih vzbuja veliko presenečenje pismo, katero je objavil neki častnik, poslano mu od prijatelja, kapitana II. razreda v Port Arturju, o razmerah, ki so vladale tam ob začetku vojske. V tem pismu stoji:

Bilo bi neumno, če bi tajili, da se tudi v Rusiji dobe poleg poštenjakov tudi sleparji, in sicer v vseh slojih in stanovih. Da je v vojski mnogo goljušij, posebno pri vojni upravi, to je znano. Ni mi mogoče dalje molčati. Hotel sem to napisati za javnost, ali kaj izda na tem svetu glas ubogega kapitana II. razreda? Močnejši ga bodo preupili. Nato popisuje brezskrbno zanikrnost, katere je povzročila katastrofo dne 8. februarja. Pisec pravi:

Odzunaj so bile ladje vedno lepe in svetle, a za stroje in za notranjost se ni nihče zmenil. Neredko se je zgodilo, da so na naše vojne ladje prišli Japonci kot krošnjariji, in ti so si lahko vse ogledali. Da, kratko pred kritičnim dnem je prišel sam japonski konzul iz Čifu v spremstvu ruskih častnikov in si je natančno ogledal pristan, brodovje in vse utrdbe; naši častniki so mu pa vse bahato razkazovali in razlagali. Japonec se je čudil, vse hvalil, a tudi popis vsega poslal v Tokio, odkoder je kmalu prišel prvi napad. Kdo je zakrivil najbolj te nedostatek, se dá težko reči, a gotovo je, da je skrivna pri tem cela vojna uprava, ki ni storila ničesar in je v odločilnem trenutku izgubila glavo.

Veliko krivdo imajo diplomatje. Sedeli smo v Port Arturju in nihče ni niti slutil, da se med rusko in japonsko vlado menjujejo vedno ostrejšje note. Ziveli smo brez skrbi, kakor se živi po vseh garnizijah. Pili in zabavali smo se, kolikor se je pač dalo v Port Arturju. Ko se je pa začelo govoriti o bližajoči se vojski, ni nihče vzel teh glasov za resne. Kdor se je pa drznil opozoriti na kak nedostatek ali kaj vprašati, ta je lepo naletel!

Namestnik Aleksjev ni hotel o ničemer nič slišati. Zapiral se je v svoj grad, in vsakemu, ki je kaj pogrjal, grozil s Sahalinom (tam je kolonija za kaznjence). »Vedite, da Sahalin ni daleč od tod,« je rekel vsakemu. »Jaz sem namestnik, in bom tu delal, kakor se meni zljubi.«

Vae se ga je balo. Noben admiral se n. pr. ni upal vprašati: »Kje je premog?« Na papirju so bile v Port Arturju ogromne množine premoga, v resnici ga je pa manjkalo. Mi nismo mogli z ladjami nikamor

pluti, ker nismo imeli premoga! Zato smo ležali v pristanišču brez dela.

Uradni ruski tisk se ni niti z besedo zmenil za to, da je na večer prvega japonskega napada bil ples pri admiralu Starku na čast godu njegove soproge.

»Bogatyr«.

Petrograd, 21. junija. »Bogatyr« je bil dne 15. t. m. v megli res hudo poškodovan. Posadka se je rešila, topove so spravili s križarice. Skoda še ni popravljena. — Nemirovič Dančenko jako hvali naredbe generala Samsonova, ki je kot poveljnik zadnjega voja poslal prapor tobojskega polka, da bi sdržal sovražnika, ki je izkušal obiti rusko desno krilo. Vojaki drugih praporov, ki so se ravnokar pripeljali z vlakom, so hitro poskakali z železniških voz, se postavili v vrsto in ustavili sovražnika na levem krilu. Vojaki niso čakali niti povelja, ampak so takoj začeli streljati. Ko so se umikali utrjeni vojaki, so se pritoževali, da je bilo rusko topništvo pomanjkljivo. Japonsko topništvo pa je bilo spojeno z brzovjavno in telefonstno žico, s heliografom in svetlobnim brzovjavom. Japonci so imeli mape in voditelje še izza kitajske vojske.

Carjevo poslanstvo Franciji in Prusiji. — Proti Kitajcem.

General Klakadev gre s posebnim poslanstvom carjem v Pariz in v Berlin. Poročevalec pariške »Patrie« je rekel general Klakadev, da bo v Parizu govoril z zunanjim ministrom Dalcassiem in drugimi odločilnimi politiki. Predsedniku Loubet izroči lastnooročno carjevo pismo. Drugo pismo nese nemškemu cesarju Viljemu. Rusija nikakor ne bo poslala Francije, da bi ji pomagala v sedanjí vojski, ker upa, da bo Japonce zmagala sama. A zahtevala bo od Francije, da v smislu rusko francoske pogodbe najskrbnejše čuva južnokitajске meje, in da z vojsko nastopi, ako bi prišlo do splošne kitajske vstaje. Jasno je, da Rusija, dokler je v vojski z Japonci, ne more svojih sil pošiljati na Kitajsko. Ruska vlada — rekel je general — ima v rokah nepobitne dokaze, da se na Kitajskem pripravlja velikanška splošna vstaja in zveza z Japonci. Proti temu zahteva Rusija, da ji pomagata Francija in Nemčija. V ruskih vladnih krogih so prepričani, da Anglija proti Kitajcem ne nastopi.

Kuropatkinova taktika.

Vojaški poročevalec »Novosti« izjavlja: Rezultati generala Kuropatkina taktike se že prikazujejo. Od 5 milijonov ruskih čet, katere more Rusija postaviti v skrajni sili na bojišče, se je udeležilo bojev le 35.000 mož ter bilo v prvih 4 mesecih ranjenih in ubitih 4000 mož. Od 360.000 mož japonske armade se je udeležilo bojev 120.000 mož ter izgubilo 20.000 mož. Pripomnimo naj še, da Japonci do sedaj še niso dosegli nobenega pravega uspeha. Vsaka navidezna zmaga je stala Japonce mnogo večja in lahko reko s Pyrrhom: »Se nekaj takih zmag in ne bomo imeli nobenih vojakov.«

Japonci — barbari.

Poročilo, da so Japonci mesarili ruska trupla, potrjuje Nemirovič Dančenko, ki piše, da so Japonci ruske ranjence suvali in zabadali. Prekrat so pokazali Japonci svoje barbarstvo. Neko truplo je imelo 28 ran. Tudi oči je imelo iztaknjene. Primerjati bi se dali Japonci z Bašibozuki izza časa turške vojske. General Simonov je o tem sestavil zapisnik, katerega so podpisali francoski, angleški in španski zastopniki.

Maršal Oyama.

Oyama je drzen in brezobziren pri doseganju svojih ciljev. Bržkone bodo na bojišču kmalu čutili, da je došla tja nova energična moč. Dasiravno je star že 60 let, vendar je poln mladeniškega ognja. Oyama se je 1870. udeležil francosko-nemške vojske na francoski strani. Radi tega je tudi večš popolnoma francoskega jezika ter popolnoma evropskega omikan. L. 1880. je došel na Nemško, kjer ga je v Berlinu sprejel cesar Viljem I. v gradu »Babelsberg«. V kitajsko-japonski vojski je vodil zadnje akcije pred Port Arturjem. Poveljeval je napadu, s katerim se se Japonci polastili trdnjave.

V Koreji.

London, 22. junija. »Daily Telegraph« poroča iz Soeula, da Rusi delajo čez reko Tjumen mostove, po katerih bodo vdrlí v Korejo. General Kuroki i pazi sedaj na severno-vzhodno mejo. Iz Genzana brzovjavljajo, da so se Rusi iz Jungvana umaknili v Kanjin. Brzovjav iz Genzana proti Hamenu je zopet popravljen.

Kako je ušlo vladivostoiško brodovje.

Berolin, 22. junija. O tem, kako je ušlo vladivostoiško brodovje japonskim ladjam, poroča »Lokalanzeiger« sledeče: Rusi so zavledli japonske ladje na nepravi sled, ker so pluli navidežno proti Hakodate. Na ta način se jim je posrečilo priti v Vladivostok.

Japonska vlada dela priprave, da prepreči vsako slično uničenje prevoznih ladij. Pro-bivalstvo zahteva, naj se krivci kaznujejo.

Berolin, 22. junija. »Berl. Tagblatt« poroča iz Petrograda: Vladivostoško brodovje je vjelo za časa zadnjega izleta brezlični brojavi japonskega brodovja, tako, da je natanko vedelo, kje se muči sovražno brodovje.

Port Artur.

Berolin, 22. junija. Iz Port Arturja poročajo, da se Rusi na vsi moč trudijo, prodreti blokado. To pa je zelo težavno, ker večje križarice kakor »Novik«, ne morejo zapustiti pristanišča. Častniki trdijo, da hočejo Port Artur braniti do zadnjega.

Petrograd, 22. junija. Admiral Aleksejev sporoča poročilo admirala Withöfta, v katerem naznanja, da so vse ladje portarturskega brodovja zopet popravljene.

Tokio, 22. junija. Japonci so vjeli džunko, ki je bila prišla iz Port Arturja. Moštvo poroča, da sta pred nekoliko dnevi zadela dva ruska torpedna rušilca in parnik »Sintajping« v pristaniškem vohu na minoter se potopila. Utonilo je baje 140 oseb.

Petrograd, 22. junija. Withöft naznanja, da ruskim oklopnim v Port Arturju poveljuje knez Uhtomskij, (I) križaricam in torpedovkam pa admiral Reitzenstein.

Sklep Mladočehov.

Madočeški poslanci so soglasno sklenili na shodu v Pragi, kjer so bili zastopani poslanci s Češkega, z Moravskega in iz Slezijske, da vztrajajo v odločnem boju proti sedanjim vladi. Češki narod se pozivlja k slogi, da se tako preprečijo naklepi vlade, ki hoče razbiti češko moč s pomočjo razdvoja med češkim narodom.

Boj proti nemščini na Ogrskem.

Košutova stranka je imela 21. t. m. posvetovanje o nemškem dopisu avstrijsko-ogrskega konzulata v Galacu. Sklenili so sledečo izjavo: Ker neodvisna stranka noče preprečiti posvetovanja o ureditvi plač železniških uslužbenecv, bode poslanec Bakonyi stavil na ministrskega predsednika vprašanje glede nemščine: od odgovora bode odvisno nadaljno strankino postopanje. — Opozicija je zasedla novo preporno zadevo o jezikovnem boju, ki bode brezdvobeno zopet povzročila v zbornici škandal. Justični minister je namreč zaukazal nekemu sodišču v Temesvaru sprejemati nemške vloge od intendantice 3. armadnega kora. — »Bud. Hirlap« poroča, da je konzul v Galacu Madjar in pač ni imel namena žaliti madjarsko narodnost.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 22. junija. Med došlimi vlogami sta dve vprašanji o galaški zadevi, o katerih sklene zbornica razpravljati ob 1. uri popoldne. Nadaljuje se razprava o ureditvi plač železničarjev. Poslanec Hock želi splošno amnestijo za železničarje, nakar je bila razprava zaključena. Ko je trgovski minister dal nekatera pojasnila, je bila predloga sprejeta v splošnem in podrobnem ditanju. Tretje čitanje bode jutri. Predsednik imunitetnega odseka poroča o stanju imunitetnih zadev poslanca Lengyela in Olaya.

Poslanca Bakonyi in Bernath stavita in utemeljujeta o galaški zadevi vprašanja na min. predsednika, ki je takoj odgovoril. Po govoru Tisze izjavi Bakonyi, da ne vzame na znanje odgovora min. predsednika, nakar je bil sprejet predlog, da se razprava o odgovoru min. predsednika vrši 23. t. m.

Razpor med ogrsko socialno demokracijo.

Med ogrsko socialno demokracijo je nastal razpor, kateri bode najbrže povzročil ločitev ogrske soc. demokracije v dve skupini. Vzrok razporu je bil, ker osrednje vodstvo ni hotelo polčiti računa o stanju premoženja stranke. Osrednje vodstvo ogrske soc. demokracije je namreč naložilo strankino premoženje izvan Ogrske, ker je ogrska vlada prišla nastopati proti socialni demokraciji, a vodstvo ni hotelo dati pojasnil o naloženem denarju. Zastopniki ogrske kmečke soc. demokratske stranke so na to silili shod kmečkih zaupnikov, na katerem so bile zastopane kmečke soc. dem. organizacije iz komitatov Arad, Bihar in Bekes. Odposlanec strankinega vodstva Merzesy je na shodu branil stalšče osrednjega vodstva, a njegova izjava niso imela uspeha, in kmečki zaupniki so sklenili ustanoviti agrarno socialistiško stranko.

Stremayr umrl.

Bivši naučni minister v liberalnem ministertvu Auersperg-Lasser je umrl večeraj popoldne ob 5. uri 16 minut v Počehu. Z njegovo osebo je združena važna preteklost, ker je stal v vrstah voditeljev za časa ne-

omejene vlade nemških liberalcev v Avstriji. Rojen je bil dr. pl. Stremayr v Gradcu in je postal l. 1846. doktor pravo-slovja. Komaj 25 let star je bil l. 1848. izvoljen v nemški državni zbor, ki je imel svoje seje v Frankobrodu, v katerem se je pridružil levemu središču. Ko je bil državni zbor v Frankobrodu raspuščen, se je Stremayr povrnil v Gradec, kjer je dobil službo pri generalni prokuraturi graškega nadso-dišča. Sedeloval je tudi pri vladnem graškem listu: »Grazer Zeitung«. L. 1861. je bil izvoljen v štajerski deželni zbor, kjer se je pridružil liberalcem. Deželni poslanec je bil 18 let in 10 let tudi član deželnega odbora. Minister Giskra ga je l. 1868. imenoval min. svetnikom v ministertvu za no-tranje zadeve, deželni zbor štajerski ga je tudi poslal v državni zbor, kjer se je pridružil nemško liberalni stranki. Ko je padlo meščansko ministertvo, je bil imenovan Stremayr naučnim ministrom, a le za kratek čas, l. 1870. je bil imenovan dvornim svet-nikom pri najvišjem sodišču. Proti volji vo-diteljev nemških liberalcev je vstopil v mi-nistertvo grofa Putonkega kot naučni mi-nister. Za glavno nalogo si je stavil, da je iz-vršil odpoved konkordata. V Hohenwartovem ministertvu ni bilo mesto za Stremayrja.

A liberalcem se je posrečilo strmogla-viti Hohenwartov kabinet že po sedmih me-secih in sledilo mu je zopet liberalno mi-nistertvo Auerspergejevo, v katerem je bil Stremayr malo manj kakor deset let naučni minister. Zagrizen liberalci je povzročil cer-kveno-politiške zakone l. 1874., in le vladarju se imamo katolišani zahvaliti, da ni prišlo v Avstriji do kulturnega boja. Duh ministra Stremayrja osvetljuje odlok v l. 1874., v katerem je zaukazal nadzorovanje pridig v katoliških cerkvah. Ustanovil je nemško vse-učilnišče v Čenovcih. Vseučilišniki so l. 1874. proti njemu priredili demonstracije, ker je zaukazal večjo strogost pri ipitih in nadzo-rovanje obiska pri predavanjih. Pri preosnovi Auerspergejevega ministertva je 15. februarja prevzel minist. predsedstvo in 12. avg. 1879. je bil v Taafjejevem ministertvu imenovan za justičnega in naučnega ministra. L. 1880. je izdal jezikovno naredbo za Češko, valed katere so ga njegovi pristaši, nemški liberalci, ostro napadali. Nekaj mesecev potem je iz-stopil iz ministertva in je bil za Schmerling-om imenovan predsednikom najvišjega sod-nega in kasacijskega dvora. L. 1889. je bil imenovan članom gosposke zbornice. Zaradi boleznij je kot predsednik najvišjega sodišča stopil l. 1899. v pokoj. Liberalizem je izgubil z njim svojega zvestega pristaša, ki je znal z vsjo zvižajo in vztrajnostjo pripomoči libe-ralnim načelom do veljave. Slovanom ni bil prijazen in je, kolikor je le mogel, zatiral v svojem področju slovanske narodnosti.

Kraljica Natalija prosi za truplo svojega sina.

Budimpešta. Iz Szombatke, kjer prebiva neki višji uradnik umrlega bivšega kralja Milana, poročajo, da namerava bivša kraljica Natalija prositi za posredovanje na šega cesarja Franc Josipa, da ji izroči truplo njenega umorjenega sina Aleksandra. Za-jedno ga bo tudi prosila, naj ji dovoli, da napravi poleg groba njenega soproga tudi grob za svojega neurečnega sina.

Z Balkana.

Iz Soluna se poroča, da bolgarski za-upniki potujejo po zahodni Makedoniji z na-menom, pregovoriti posamezne ustaške vo-ditelje, da izvrše sklepe, ki jih sklene ored-nji makedonski odbor v Sofiji. — Zaupniki svare pred dinamičnimi napadi in političnimi umori. — Iz Strumice poročajo, da se je v blaguških dolinah pojavila 20 mož breječa ustaška četa.

Turška vlada dela sitnosti pri razdelitvi podpore v visočini enega milijona frankov, katere je makedonskim beguncem dovolila bolgarska vlada. Turčija noče dovoliti, da bi odposlanci bolgarske vlade razdeljevali pod-pore med begunce.

Glasilu bolgarske vlade »Novi vjek« se pritožuje, da Turčija ne izpolnjuje sklepov bolgarsko-turške pogodbe, ker zatira v Ma-kedoniji Bolgara. Olgovernost za tako po-stopanje naj nosi Turčija.

Napad na ruskega poslanika v Bernu.

V švicarskem stanovskem svetu je zvezni svetnik Brenner, šef justičnega in policijskega oddelka, odgovarjal na vprašanje o napadu inženirja Iliekega na ruskega po-slanika Sadovskega in je izjavil obžalovanje vse dežele o pomilovanju vrednem slučaju. Preiskava bode dokazala, ali je bilo hudo delstvo ali pa čin blaznega človeka. Dogodek uči, kako potrebno je natančno nadzorovanje pujscev. Potrebno je, da stopi švicarska po-litja v ožjo zvezo s policijo drugih držav in da se izvrši organizacija policije v Bernu, ker Svica valed ustave nima državne po-litije.

Politiški napadi na Ruskem.

Za časa vlade sedanjega ruskega carja je napad na Bobrikova deveti politični na-pad. Pri teh napadih sta bila umorjena dva ministra: Bogoljepov in Sjagin. Izmed gu-bernerjev je bil umorjen v Ufi Bogdažovič. Knez Galicin, guverner na Kavkazu, je ko-maj ušel smrti, ranjen je bil nevarno na glavi. Lahko ranjena sta bila guverner ge-neral pl. Wahl v Vilni in guverner knez Obolenski v Harkovu. Kroglija, ki je bila na menjena generalnemu prokuratorju Pobje-donosevu, je izgrešila svoj cilj, istotako srečno je ušel smrti guverner v Lomšu, ba-ron Kiff.

Plemstvo v nemški armadi.

Neki višji nemški častnik piše o pred-nostih, ki jih ima plemstvo v nemški ar-madi. Častnike dele v nemški armadi v dva razreda. V gardnih polkih in v polkih, ka-teri nosijo imena cesarja in cesarice, so skoraj brez izjeme samo plemeniti častniki, dočim so v drugih polkih častniki iz me-ščanskih slojev. Plemiški polki so nastanjeni v najlepših garnizijah.

Iz Francoske.

Zadeva kartuzijancev postaja vedno bolj nevarna za Combovo ministertvo. Pred večerajšnjim sta ministrski predsednik in nje gov sin utajila, kar jima je očital Lagrave. Lagrave je trdil, da je Combovemu sinu v zadevi kartuzijancev pisal pismo in z njim o tem pismu večkrat govoril. A Combov sin je to utajil, nakar ga je Lagrave imenoval lažnika. Tudi Combes sam je utajil vse, kar mu je očital Lagrave. Seja komisije je bila nad vse burna in so se člani komisije celo stepli med seboj. Komisija je sklenila, da zahteva suspenzijo mladega Comba toliko časa, da se opraviči. V zbornici je nato in-tarpeliral Faure v tej zadevi, a Combes je predlagal, da naj se razprava o interpelaciji preloži. Po burni debati je zbornica sprejela predlog Combov s 364 glasovi proti 280 gla-sovom. Liberalni listi slave to kot — Com-bovo zmago.

Štajerske novice.

Š Socialni demokrati in vera. Pri zadnjem socialnodemokratskem zborovanju v Mariboru je nastopila tudi »slavna« mariborska govornica in razširjevalka socialno-demokratskih idej, šivilja Monetti. Hudovala se je posebno nad duhovniki in nad vero-ter se slednjič povspela do jako »duhovitega« izreka: »Mladino učijo duhovniki v šoli na podlagi pete božje zapovedi: ne ubijaj. Ko pa odrastejo, jim pa v vojski blagoslovijo orožje, da bi veliko sovraž-nikov ubili. Ali nita vera »švin-dele«? Ko je nato zaslepljena množica pri-trjevalno hrula, potrdila je govornica: »Da, to je »švindele«. Kot komisar je bil navzoč od mariborskega magistrata dr. Valentin. In ta mož se ni ganil pri teh besedah! Ali on ne pozna § 122 kaz. zak. ? Če ne ve, kakšne dolžnosti ima, zakaj se pusti poslati k zbo-rovanju. S tem dejanjem je pokazal, da ni sposoben za to službo. — Sicer pa naj Monetti gre poučevati anarhiste, ki sploh ne poznajo pete božje zapovedi. Poklicano oblast pa opozarjamo na izbruhe posurovele šivilje.

Š Upokojen je davčni kontrolor g. Ernest Potrz v Šoštanju.

Š Poročil se je v Slovenji Bistrici davčni adjunkt g. Maks Fekonja z gđ. Adelo Zorzin.

Š Prijeti dezertir. Pri Sevnici so prijeli dezertirja 87. pešpolka Fr. Golca iz Pulja v trenutku, ko je hotel vlomiti v on-dotni mlin. Izvršil je več lomov in tatvin v Brežicah, v Šmarji pri Jelšah itd.

Š Stavka stavbinskih delavcev v Ptuj. Je končana; 20. t. m. se je vršilo pod predsedstvom okrajnega glavarja Antona Uderraina pl. Meysinga več sej in posrežilo se je, končati stavko 200 stavbinskih delav-cev v Ptuj in okolici. Delavcem so plaše le malo zvišane.

Š S ciankalijem se je zastrupila. V Gradcu je dne 21. t. m. izpila 25letna E m i l i j a P i l l e r, soproga pasarja in po-zlatarja Franca Pillerja, ciankalijevo raztop-lino ter kmalu nato v grozovitih bolečinah umrla. Malo pred tem činom se je vrnila od nekega pogreba. Žena je bila nekoliko zmešana ter je čisto trdila, da se usmrtila. Po kratkem prepiru z možem skočila je k šrambi, vzela ciankali ter se zastrupila.

Š Blazna gospodinja. 60letna hišna posestnica Ivana Polenčič v Bre-žicah je nadlegovala svoje najemnike dne 20. t. m. od 4. ure dalje s trkanjem na vrata in okna. Ob 1/8. uri je prišla njena hiša goriti, vendar pa je požarna bramba hitro zadušila požar. Skode je 1000 K. Na-jemniki so rešili svoje imetje. Kakor se je pozneje pokazalo, je nastal požar valed ne-previdnosti blazne Polenčič. Prepeljali so jo v blaznico.

Š Slabo plačana ljubeznjivost. Da-lavčeva žena Marijo Dolinšek, k je gladila neko kravo na paši, je krava za-bodla v trebuh, da so ženi izstopila čreva.

Š Umrla je v Gradcu mat gosp. dr. Viktorja Gregoriča, 73 let stara gospa Lujiza Gregorič.

Novice iz Amerike.

a Trgovina z deklet. Iferson Mar-ke, policijsko sodišče, je stavilo Salo-mona Ginanda pod 1000 dolarjev jamstva, ker je 18letno Marijo Sin-kovčevno (Slovenka?) iz Filadelfije v New York izvalil in ji obljubil, da ji bode našel tam službo. V New Yorku jo je pa nastanil pri gospe Mary Kennedy, kamor je potem dovedel nekega moškega in ji svetoval, naj mu povsem »zaupa«. Gospe Kennedy se je pa stvar zdela sumljiva in je dala Ginonda zapreti.

a Rojaka ubilo. Iz Braddocka Pa. po-ročajo, da je v gozlu pri Johnstownu, dne 7. t. m. ubilo rojaka Fran Suha dol-nika. Pokojnik je bil star 28 let, doma iz Borovnice, kjer ima očeta, mater in dva brata. Ena sestra je v Ameriki, kjer je bival pokojnik 13 let.

a Rojak najden mrtev. Iz Iron Mountain, Mich., poročajo: Dne 8. nov. 1903 pogrešani rojak Fran Jakša je bil najden mrtev dne 30. maja v reki Minominee blizu Marinette, Wis. Pokojnik je delal kakor dve uri od tukaj pri zgradbi ceste čez ome-njeno reko in se je rečenega dne napotil k nam, kamor pa ni dospel, ker je med potjo utonil; ali po nesreči ali kot žrtev, ni znano.

a Smrtna kosa. Iz Aspen, Colo., se poroča, da je tamkaj umrl rojak Josip Majerle, rodom iz Vojne vasi pri Čr-nomlju.

a Zopet okradli Slovenca Jakob Mevla iz Lokev pri Divači in John Čepirlo iz Kala pri Št. Petru na Krasu sta bila v New Yorku okradena, ko sta se vračala v domovino.

a Prstani v starem črevlju. — V Chicagu, Ill., so našli v nekem starem črevlju, katerega so z drugimi smetmi odpeljali v jamo za smeti, diamantnih prstanov v vred-nosti 2330 dolarjev. Prstani so bili last gospe Geo. Frankove, katera je svoje dragocenosti hranila v črevljih. Njena hči, katera o tem ni vedela, je vržla stare črevlje v — smeti.

a Največji cirkus v Ameriki imajo sedaj Ringling Brothers. Tega cirkusa uspeh je povsod uprav čudovit. Saj pa ni čudo. Več nego 1200 oseb je uposlenih v raznih oddelkih, in pet posebnih vlakov prevažja gromadno robo tega ogromnega podjetja. Cirkus ima 675 konj in 40 slonov, tako ve-likanških, kot jih ni videti v nobenem dru-gem.

a Razkrinkan junak. Iz Milwaukee poročajo: M. T. Ratiff, postajenačelnik v Ke-noshi, čigar povišanje je odredila železniška družba za njegov namišljeni junaški čin, ker je trdil, da je rešil oseben vlak pogube, je priznal, da si je svojo »storijo« izmislil in da je sam nagromadil ovire na tire, da bi se pokazal v vlogi junaka.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. junija.

Slaven čin! Liberalci so naredili nekaj junaškega. Vsa vojna junaštva, o katerih nam poroča brzojav, niso nič proti temu, kar znajo liberalci. »Slov. Naroda« je napisal cel uvodni članek k temu junaštvu, katero stavi v zgled vsemu liberalnemu svetu. Zgo-dilo se je v Senožečah. Skot pride tje bir-mat. Liberalni junaki — kaj store? Bando najamejo, da jim v oštariji za ples igra, češ, da s tem demonstrirajo proti školu! Nam se to ne zdi nič posebnega, tudi nič junaškega. Saj se je že večkrat primerilo, da je kdo godee najel. Če so mislili Senožečani, da s tem kaj junaškega store, če godee na-jamejo, jim mi ne zamerimo, ker pamet-nejši nihče biti ne more, kakor je, in kdor bere vedno »Naroda«, postanese sirov no-rec A da glasilo liberalne stranke cigumi-ganje par godeev slavi kot »moško, odločno demonstracijo«, kot »pravo zaslugo, ki so si jo pridobili Senožečani« — to je znamenje, da je v tej stranki prostora le za — norce.

Osebnosti. Profesor na drž. gimna-ziji v Kranju, g. dr. Jožef Tomišek, je dobil mesto na I. drž. gimnaziji, in pro-fesor na drž. gimnaziji v Mariboru, gospod Ignacij Pokorn, na II. drž. gimnaziji v Ljubljani. — Suplent na tukajšnji drž. realki g. Franc Komatar je imenovan za pravega učitelja na drž. gimnaziji v Kranju. — Računski revident o. kr. finančnega rav-nateljstva v Ljubljani, g. Anton Mrak, je imenovan računskim svetnikom v osmem činovnem razredu.

— **Hrenoviški občinski tajnik se je ustrelil** Dne 21. t. m. ob 7. uri zjutraj so našli pri Svecnici ob bregu Save smrtno ranjenega občinskega tajnika iz Hrenovic na Notranjskem, Janeza Žgurja. Čelo je imel prestreljeno. Ko so ga dobili, je še pojeval. Poleg njega je ležal revolver, iz katerega sta bila izpuščena dva strela, ena patrona pa je še bila v revolverju. Ob štirih popoldne je umrl v silnih mukah. Na nekem listu, katerega kosci so raztrgani ležali okoli, se je zahvaljeval županu Dolencu v Slavinji za prejete dobrote ter ga prosil oproščenja za to dejanje. Na listku je bilo zapisano: „Ko boste Vi to pismo prejeli, bom jaz že v nebeškem kraljestvu.“

— **Matura v Kranju.** Imed 23 letošnjih osemšolcev se jih je 22 udeleževalo pismene mature in razen teh še 2 eksternista. Za ustne izpite, ki so se vršili od 20. do 22. junija t. l., je bilo določenih 17 kandidatov. Uspeh: 3 so zaslužili odliko, in sicer Dolenc Ivan iz Sopotnice pri Skofji Loki, Hacin Ivan iz Česnjevske pri Cerkljah in Hubad Jožef iz Kranja, 9 jih je dobilo prvi red, 2 bosta ponavljala po dveh mesecih, 3 so reprobirani, in sicer eden za eno leto, dva (eksternista) za nedoločen čas.

— **Uboj.** Na Gmajni poleg Krke so preteklo nedeljo zvečer podirani ponočnjaki strahovito razbili črepinjo Antonu Zrimšku z Vidma, kateri je vsled tega v terek zjutraj umrl.

— **Slovensko šolstvo v Gorici.** Potrebnina »Solskega doma« v Gorici za l. 1908 brez končne gotovine v blagajni in med letom naložene glavnice na obresti je znašala 24 816 K 27 h, in sicer: plačevanje dolga 2002 K 50 h, obresti s pripadki 2514 K 42 h, šolski zavodi 19.095 K 10 h, hšna uprava 958 K 11 h, društvena uprava 265 K 14 h. V treh troških vrstah ima društvo 214 otrok. Društvena ljudska šola šteje skupaj 558 šolskih otrok, dalje vzdržuje še pripravljalnico za učiteljske, v kateri je 76 učenk, dekliško obrtno in nada ljevalno šolo, v kateri je 69 učenk in deško obrtno nadaljevalno šolo, v kateri je 135 učencev, skupno torej skrbi za 1052 učencev in učenk. Društveni odbor se je odločil zgraditi zavodom novo poslopje, ki bo veljalo 56 000 kron. Naj bi družil »Solski dom« vse rodoljubne Slovence cele goriške dežele.

— **Liberalna olika.** Iz Žužemberka se nam piše: So ljudje, ki se ponašajo, da so »magnati«, ako citajo »Naroda« ter po gostilnah prežvekujejo hrano iz umazanega korita. Taki magnati pa niso magneti, ki bi imeli privlačno silo za trezne in mirne ljudi. Tudi pri nas je tak možček, kateremu vedno molči glasilo »telegence« iz žepa. In to »omiko« je pokazal pretečeno soboto zvečer. Napadel je nekega zaslužnega gospoda tako silovito, da je moral k zdravniku. Sedaj bo ta liberalni magnat imel priliko v »špekhamri« premišljati, po čem je mernik liberalne surovosti.

— **Vožnja z avtomobili v Gorici.** Po avtomobilu se bomo vozili v Gorici. Pred časom se je mislilo, napraviti v Gorici električni tramvaj, ali družba, ki si je bila postavila to nalogo, je prepričana, da bi to preveč stalo. Zato nameravajo uvesti vožnjo po avtomobilih. Naprava bo stala 80.000 K.

— **Zmernostno gibanje na Hrvaškem.** V Mitrovici so ustanovili društvo »Dobrotvora«, kateremu je naloga delovati proti razširjanju alkoholizma. Društvo je prišlo izdajati tudi list »Dobrotvora«.

— **Zopet napad na Gorenjsko železnico.** V noči od 17. do 18. t. m. je zopet nekdo streljal med Dovjem in Jesenicami na tovarni vlak. Strellec je zopet pobegnil.

— **Izpit.** Gospod Karol Pribil, c. kr. vadniški učitelj v Kopru, je v minulem mesecu maju položil pred c. kr. izpitno komisijo v Mariboru z odliko izpit za slovenske meščanske šole iz jezikovno-historične skupine. Čestitamo!

— **Okradena pisarna.** Friderik Erber, doma iz Senožeč, bil je nastavljen kot pisar pri nekemu podjetniku pri karavanskem predoru na Hrúici. Izaknil je baje neki dan svojemu gospodarju iz zaprte miznice bankovec za 100 kron. Ker je po izpovedanju podjetnika bil vedno sam v pisarni, je bil prijet in izročen sodišču. Erbertaji vso stvar ter pravi, da je imel njegov gospodar tudi vedno dosti hapev v pisarni.

— **Krvav pretep.** Iz Medvoda pišejo: V terek po 1. t. m. ob 8 uri zvečer vračali so se nekateri tovarniški delavci na poti proti domu. Koncem vasi so jih pričakovali drugi fantje, kateri so začeli delavce napadati s psokami ter jih klicati na korajžbo. Ker si pa tega niso pustili dopasti, se je vnel po menjaranju besed hud pretep, katerega izid je bil krvav. France Zerovnik, doma iz Vaš pri Ljubljani, hlapec v Medvoda, je dobil s polenom tako krepko po glavi, da mu je prebita črepinja. Oženjenega tov. delavca Janeza Tometeza so morali na pol mrtvega prepeljati v deželno bolnico, kjer bode baje podlegel ranam. Črepinjo ima pre-

bito na treh krajih. Aratirali so Franceta Rožnika, tov. delavca, doma iz Gorican. Drugi so pobegnili.

— **Izlet v Vrata** priredi prihodnjo nedeljo slovenskega planinskega društva podružnica v Kranjski gori in Jesenicah. Izletniki se snidejo v Mojstrani pri Smercu ob 10. uri dopoldne. Med potjo si ogledajo Peričnik in se ustavijo pri Aljaževem domu v krasni dolini pod Triglavom. Zanimanje za ta izlet je veliko. Ljubljancani se morejo zvečer vrniti v vlakom z Dovjega ob 8. uri 39 minut. Posamezna vabila se ne razpošiljajo.

— **Iz Kranja** se nam piše, da se prihodnjo nedeljo ob 4. uri snidejo v gostilni »Nova pošta« moštari in pomočniki iz mesta in okolice, da se razgovorijo o povišanju pri spevkov v bolniško blagajno.

— **Utonil** je pri Radečah na Gorenjskem 8 let star Karol Benet.

— **Poštna vožnja Kranj-Jezersko.** Dosedanje celoletne poštne vožnje iz Kranja skozi Tupaliče in Kokro do Gor. Jezerskega na Koroškem ter med Kranjem in Povšnarjem so 15. t. m. prenehale. Ti kraji imajo od 16. rožnika do 15. kimovca enotno poštno vožnjo z dvouprežnim vozom, ki ima 6 do 8 sedežev, v ostalem letnem času pa z enouprežnim, dvosedežnim normalnim vozom. Odhod iz Kranja zjutraj ob 8. uri 40 m., iz Tupalič ob 9. uri 45, iz Sp. Kokre (poštna nabiralnica) ob 10. uri 35, od Povšnarjeve gostilne (poštna nabiralnica) ob 10. uri 55; prihod v Kokro ob 11. uri 45, v Št. Ožbald ob 1. uri 20 pop., v Gor. Jezersko ob 1. uri 30 min. iz Jezerskega se vrača ob 2. uri 45 min. ter prihaja v Kranj po 7. uri zvečer.

— **Častniške poroke — otežkočene.** Z Dunaja poročajo: V zadnjih mesecih je došlo toliko prošnji častnikov in vojaških uradnikov za dovoljenje poroke pri manjši poročni kaveji, kakor je predpisana, da je vojno ministristvo sklenilo, da v prihodnje na take prošnje častnikov in vojaških uradnikov, ki niso stari 30 let, vojaške oblasti sploh ne bodo odgovarjale. Milejše se bo ravnalo s prošnjami štabnih častnikov, eventuelno s prošnjami za preskrbovanje hčera častnikov in vojaških uradnikov. Častniki, ki so stari nad 30 let, morajo položiti vsaj polovico predpisane kaveje.

— **Z Notranjskega.** V legaškem okraju kaže seno in sadje lepo. Košnja se še ni pričela. Koder niso sadnega drevja zajci objedli, bo precej pridelka.

— **Barometer v gorskih krajih nad 500 m. višine.** Poroča se nam iz logaških hribov: Pred par leti sem kupil za šolo nov barometer, a kako sem se začudil, ko ni nikdar živo srebro prav kazalo. V tistem času pride k meni neki profesor s Dunaja, ki je porabil počitnice za študije po planinskih krajih, in mi na to moje zavedenje pove, da je moj kraj za ta barometer previsok, za to je prestavil papirnato kazalo za nekaj milimetrov višje. Od tedaj je barometer vsaj približno uravnan in zanesljiv. Potrebno bi pa bilo, da bi kak strokovnjak dal glede tega točno navodilo!

— **V Kokro padel.** Aleš Srebrnjak se je tako napil žganja, da je na mostu nad Kokro zaspal. V spanju je padel raz most pet metrov globoko ter se hudo pobil.

— **Pes mu odtrgal kose mesa.** Jamnik Janeza je pri Pecepinku pri Skofji Loki neki pes tako cgrizel, da mu je odtrgal kose mesa.

— **Deklica utonila v Vipavi.** Ana in Pavlina Mozetič iz Bilj, prva stara 7, druga 9 let, sta šli v soboto popoldne ob bregu Vipave iskati cvetlic. Na nekem mestu, kjer je voda plitvejša, sta šli na drugi breg, kjer sta nabrali polno cvetk. Ko sta se pavračali čez vodo, se je manjša sestra spotekla ter padla, naka jo je voda odnesla. Starejši je prihitel na pomoč oče, ki se je k sredi nahajal v bližini, ter jo rešil, mlajšo pa je odnesla voda in zaman je bilo iskanje celi dan.

— **Potovanje kranjskih kmetovalcev v Švico** v proučevanje tamošnjih kmetijskih in socialnih razmer. C. kr. kmetijska družba priredi 16. avgusta t. l., če se ji posreči izposlovati potrebnih podpor, skupno potovanje kranjskih kmetovalcev v Švico. Namen temu poučnemu potovanju bodi, da naši kmetovalci prouče napredno gospodarjenje šviških kmetov, njih organizacijo in njih socialne razmere ter da se na mestu prepričajo o tem, kaj zmore omikan in strokovno naobražen kmet. Potovanje utegne trajati 8—10 dni; 2 dneva odpadeta na potovanje sem in tja in 6—8 dni na bivanje v Švici. Stroški za železniško vožnjo bodo znašali okoli 60 kron, drugi stroški na dan po 5—7 kron. Potovanje se bo vršilo pod strokovnim vodstvom adjunkta deželne kmetijske šole na Grmu, gospoda V. Rohrmanna. Tega potovanja se na svoje stroške vsakdo sme udeležiti, vendar prosi odbor tiste, ki se nameravajo udeležiti, da to sporočijo tudi njemu, da bo mogel vse pravočasno preskrbeti, jih o vsem potrebnem obvestiti in jim preskrbeti znižano vozarino. Samostojnim kmetovalcem, in sicer kmetškega stanu, ali njihovim odraslim sinovom, ki jim je izdatek za vse poto-

vanje previsok, plača podpisani odbor vse železniške stroške, in se je v to svrhu obrniti s prošnjo do 1. avgusta t. l. na c. kr. kmetijsko družbo. Prednost imajo oni, ki so dovršili kmetijsko šolo. Vsak prosilec naj sporoči, če je večš nemškega jezika. Prehraniti se in prenočevati mora pa vsak ob svojih stroških. Morda bo mogoče tudi glede tega doseči velike olajšave, in utegnejo biti tozadevni stroški manjši kakor je gori zapisano.

— **Družba treznosti.** Ker se od več strani poprašuje po družbenih vsprejemnicah, naznanjamo, da žal, še niso gotove, ker se je pri izdelovanju nekaj ponesrečilo. To pa menda ne zadržuje, da bi se ne moglo že začeti s snovanjem podružnic po župnijah, ako se tudi vsprejemnice nekaj tednov pozneje razdele. Pravila in pogoji so itak znani iz »Skofjskega lista«. Popraševanje po vsprejemnicah pa kaže veselo in nadebudno zanimanje za družbo.

— **Bogat ribji lov.** Pretekli teden so nalovili ribiči v Gračeju 1.622.000 sardel. To je največje število, katero se je doseglo doslej tekom enega tedna. Niti v letu 1898., ko je bil ribji lov izredno izdaten, se ni doseglo takega števila v enem tednu.

— **Manevri v tekočem letu.** Cel mesec julij bo manevriral en bataljon goriskega pešpolka št. 47 po goriški okolici. Od 1. pa do 15. avgusta bo manevriral cel polk skupno z bataljonom iz Maribora, od 15. do 19. grede na Vipavsko v Rihemberg. Dne 19. avgusta začno manevre cele brigade, in sicer na Krasu okoli Komna. Skončajo 28. avgusta. Udeležili se jih bo poleg 47. pešpolk št. 27 iz Ljubljane. Od 28. avgusta do 10. septembra bodo divizijski manevri: pešpolk 27. iz Ljubljane, 47. iz Gorice, 87. iz Pulja, 97. iz Trsta, in sicer okoli Zagraja, Meduje, Krmina, Mernika, Vrhovelj in Gorice.

— **Iz Bele peči** na Gorenjskem se nam piše: Z ozirom na poročilo 17. t. m. moramo zatrditi, da je g. načelnik postaje popolnoma zmožen obeh deželnih jezikov, akademično izobražen in res izvrsten uradnik. Druga dva gg. uradnika res ne znata slovenskega, a sta točna uradnika. V ostalem pa je istina, da je ogromna večina okoličanov slovenska, ki ne razume nemškega jezika. Zato mora biti vedno zraven g. načelnik, da se ne zgodi nesreča. Kdo je kriv temu, o tem danes ne govorimo.

— **Za kamniško dekanijo** bo shod »Sodalitatis Ss. Cordis Jesu« v četrtek dne 30. junija t. l. ob pol 10. v Zgornjem Tuhinju.

— **Praznik sv. Alojzija.** Z dežele se nam piše: Včasih je šolska mladina slovesno praznovala dan sv. Alojzija kot zavetnika mladine. Šolarji so povsod veseli pričakovali zaželjenega dne. Imeli so zjutraj službo božjo, potem pa izlet in nedolžne veselice. Sedaj pa je pouk ves dan. Otroci pa v enem dnevu gotovo vsega ne zamude. Ljudem se ta prememba zdi jako čudna in neumestna.

Ljubljanske novice.

K draginji mesa. Piše se nam: Nekateri gg. mesarji, na čelu jim menda zopet gosp. Jože Kozak, so se včeraj s podpisom »živinorejec« zopet zaleteli v »Slovenca«. Sedaj se izgovarjajo, da je tudi na deželi dražje meso, ne povedo pa, da so mesarji na deželi v nekaterih krajih podražili meso šele takrat, ko so videli vzgled ljubljanskih mesarjev. Silno kriče nekateri tudi o pitanih volih kakor bi samo take pobijali v Ljubljani, dočim je res, da pošiljajo naj boljše meso iz Ljubljane. Zaleteci so se tudi v g. Predoviča, ker jim je neljubo, da ima sedaj občinstvo v rokah dokaze, da voli na Ogrskem, odkoder se v veliki množini dovaža živina v Ljubljano, niso tako dragi, kakor so gg. mesarji trdili. Gg. mesarji naj nikar preveč ne upijejo, da oni kaj skrbne za domačega živinorejca, ko so nekateri sijajno ravno nasprotno dokazali in govorili celo o izdatkih, katerih živinorejci nikdar niso. Potem pa pravi »Narod«: »Kakor se stvar uredi, to je gotovo, da se bo za manjšo ceno dobivalo le slabše meso.« Oho! In k temu izbruhu »Slovenski Narod« nima grojalne besede! Tako torej nekateri gg. mesarji hočejo manipulirati pri znižanju mesnih cen! Iz tega sledi, da je imel prav g. Predovič, ki je dejal, da bo boljše, ako se takoj upelje prodajogovejega mesa, na stojščih in da se najstrožje kot v drugih mestih, vrši od strani magistrata kontrola nad kvaliteto, kvantiteto in ceno mesa. Ravno včerajšnji »Narod« je dokazal, da nekateri hočejo občinstvo še vedno imeti za norca, da se pa to prepreči, predno bo mogoče namero izvršiti in predno se občinstvo zopet razburi, naj takoj razmišlja odsek, katerega je občinski svet v ta namen izvolil. Stora naj se koraki, da ne bo več mogoče, da bi kak mesar še pobil v 14 dneh 7 bikov in meso prodal za meso pitanih volov, kakor se je to še nedavno dogodilo v Ljubljani. Slava

»pitanih volov« bo tako čisto zmanjšana. Toliko resnici na ljubo. Vemo, da bo gosp. Jože Kozak, če tudi je cerkveni ključar, med vsemi mesarji radi tega se najgrše pridušal, kakor je že sploh njegova »lepa« navada.

Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem ima danes 23. t. m., na kresni večer na kegljišču gostilne »na Osojah« na ljubljanskem gradu kegljanje na dobitke, katero se zaključi na dan veselice dne 26. t. m. ob 9. uri zvečer. I. dobitke 30 K, II. 20 K, III. 15 K, IV. 10 K, V. 5 K in več drugih dobitkov za največ serij, šaljivi itd. — Z ozirom na dobrodelen namen se prosi obilne udeležbe.

62 lepih volov je danes pripeljal »Ogrskega g. Predoviča. Namerava jih prodati ljubljanskim mesarjem.

Jubilej trnovske cerkve. Povodom 50-letnice trnovske cerkve bodo prihodnjo nedeljo dopoldne in popoldne 22. arat ustrelili s topovi na ljubljanskem gradu.

Kres bo danes na Drenikovem vrhu.

Sam se je naznanil oblasti radi dezertiranja zaaledovani artilerist Franc Turk iz Višnje gore.

Pes ga je prijel. Od zgradbe hotela »Union« pobeglega prisiljenca Jožefa Colja je te dni prijel v Kranjski gori neki pes, ko je Colja hotel ulomiti v neko hišo. Pes je Colja toliko časa držal, da so prihiteli ljudje in tatu prijeli.

Sporod Sokolske slavnosti v Ljubljani. 16. julija: 1. sprejem gostov, ogled Ljubljane in mali izlet v bližnjo okolico; 2. zvečer: Velik koncert »Glasbene Matice« pod vodstvom koncertnega mojstra g. M. Hubada; 3. po koncertu: Komera. 17. julija: 1. Tekmovalna telovadba; 2. slavnostni sprejod, pozdrav Sokolstva pred mesino hišo; 3. popoldne: Javna telovadba; 4. zvečer: Velika ljudska slavnost. — 18. julija: 1. Izlet na Bled; 2. izlet v Postojno.

Za veliko vrtno veselico pevskega društva »Ljubljana«, vršečo se v nedeljo, dne 3. julija, na Ksalerjevem vrtu, so tozadevne priprave v najbližjem tiru ter bo insceniranih nekaj novih zabav. Kegljalo se bode na dobitke. Kegljanje se prične v nedeljo, dne 26. t. m., ob 9. uri dopoldne. Keglja se do 9 ure zvečer, nadaljuje se pa v nedeljo 3. in 10. julija ter se zaključi ta dan točno ob 9. uri zvečer. Dobitki: prvi 30 kron za največ kegljev, drugi 15 kron, tretji 10 kron in četrti 15 kron za največ serij.

Pevski zbor »Glasbene Matice« ima odalej skupne pevske vaje v dvorani »Mestnega doma«, in sicer redno ob torkih in petkih ob osmi uri zvečer.

Umrli so v Ljubljani: Na Starem trgu št. 9 Antonija Blumauer; v bolnici: Andrej Kremžar, delavec, 17 let; Josip Lešnjak, kajžar, 64 let; Marija Brezic, doinarica, 56 let.

Društvena godba priredi jutri zvečer na vrtu »Narodnega doma« društveni koncert. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 v.

Hišo Pohlovkine ubožne ustanove bodo zopet zgradili za 40 000 kron.

Ceneje meso? Po Ljubljani se govori, da bo s 1. prihodnjim mesecem meso za 8 krajcarjev pri kilogramu ceneje.

Razne stvari.

Najnovejšje od raznih strani.

Nezgoda na parniku »General Slocum«. Preiskava radi nezgode na parniku »General Slocum« je pokazala velikeanske nedostatke. Razven kapitana in ladjinega moštva čaka tudi plovno družbo stroga kazni. Pred kratkim je dobila družba povelje, naj takoj preskrbi parnike s potrebnimi varnostnimi napravami. — Svoje otroke je zastrupila. Iz Mödlinga poročajo: V nedeljo je umrl dveletni otrok počastnice Ane Hartner. Govori se, da je otrok umrl nenaravne smrti. Sploh mislijo, da je žena tudi svoje zadnja leta umrla otroke zastrupila. Vseh pet otrok bodo izkopali. Zločinko so prijeli in izročili sodišču. — Morilec — oproščen. Pred dunajskimi porotniki je stal 23. t. m. 20letni trgovski uslužbenec Karol Obermayer, obtožen poizkušenega zavratnega umora, ker je streljal na svojo ljubico Berto Hubalschek ter jo težko ranil. Ker se je pokazalo med razpravo, da je imela Hubalschek istočasno še s štirimi ali petimi ljubavno razmerje, so porotniki Obermayerja popolnoma oprostili. Obojen je bil le radi prestopka obojega patenta na kazni 5 K — Naenkrat zblaznel. Iz Rima poročajo: Dne 23. t. m. se je prigodil v Bredigheru izredno grozovit dogodek. Pri neki tam se vršeči ljudski slavnosti je neki orožnik naenkrat zblaznel. Streljal je s samo kresom na ljudstvo, med katerim je na atala takoj grozovita panika. Končno se je posrečilo vzeti blaznjau orožje. Tri osebe so bile ubite, 14 pa poškodovanih. Čez nekoliko minut pa se je iztrgal zopet iz rok spremljevalcev, zbežal v vojašnico, zažgal

streho ter streljal s puško iz svoje sobe, kjer se je zabarikadiral. Stiri osebe so bile ustreljene, mnogo pa ranjenih. Končno je napadel oddelek pešcev vojščico ter se postal blazneža. — Janu Kubeliku je njegova žena povila dvojčke, dve deklici. — Policijski stražmojster, roparski morilec. V Krottendorfu v Sumavi na Češkem je policijski stražmojster v občinski hiši, kjer je stanoval, umoril zvečer blaginčnega uradnika Dietzeja in na to pobegnil. Dietze je hotel prihodnjo nedeljo praznovati svojo zaroko. Morilec je iz blaginčnega vzel 5763 mark. — Občinskega sodnika so ubili. Požunskega občinskega sodnika Kovaca so neznani zločinci 21. t. mes. v neki bližnji občini napadli, ga ubili in kose njegovega trupla pometali v potok. Bržkone so strašno dejanje izvršili iz maščevanja.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Preved korajže sta kazala dne 7. februarja, zvečer okoli osme ure, delavec Jakob Hubič in ševljarski pomočnik Jurij Smerekar. V Javorniku sta po vasi vriskala in rentočila. Nenadoma ju napadejo fantje Jožef Habič, Ludovik Marolt in Jurij Rožek. Smerekar je atekel, Habiča je pa nekdo na tla pobil in nato so udrihali vsi trije po njem, da je dobil pet ran na glavi in nalezljivih nadlektih. Najbolj je udrihal po njem Jožef Habič, da je poškodovanec prosil: »Jože, pusti me, ubil me boš, le malo sem še živ!« Habič je bil obsojen na osem mesecev, tovariša pa vsak na dva mes. ječe. — Pobegli prisiljenec. Franc Ekmajer iz Forsdorfa, mlinarski pomočnik, sedaj prisiljenec, je pobegnil dne 14. decembra od svojega oddelka v Javorniku z vso obleko na škodo tukajšnje prisilne delavnice. V noči na 15. decembra vzel je Ermengildi Pizzano pri Balci iz zaprtega kovačnega več obleke in revolver v vrednosti 154 K, istotam Ferdinandu Martinu okleke v vrednosti 58 K. Po begu se je brez dela klatil po Laškem in po Švici. Obdolženec prav nič ne taji storjenih tatvin. Ker je bil zaradi enakega dejanja že štirikrat kaznovan, ga je sodišče obsodilo na dva leti težke ječe. — Dva nagajivca. Dne 31. januarja t. l. so imeli delavci na Javorniku v neki hiši godca. Tje sta tudi prišla Jakob in Jožef Jerala ter se udeležila plesa, potem pa jela vsled pijanosti tako sitnariti, da so ju morali iz hiše iztirati. Jezna sta nazaj vdrila v hišo, oborožena s kolmi, kjer sta s Francetom Volkarjem navzočim silo delala. Volkar je pobegnil, oba Jerala pa sta bila obsojena vsak na 3 mesece ječe.

Porotno sodišče v Trstu.

Včeraj se je bila začela kazenska razprava proti 40 letnemu kmetu Avg. Kavčiču. Obtožnica je trdila, da je Avg. Kavčič dne 19. maja t. l. vrgel v vodnjak svoje taščo Uršulo Harej, ki je v vodnjaku utonila. Bil je zaslišan toženec, ki se je priznal krivim. Za njim je bil zaslišan kakor priča 12letni pastir Rudolf Kavčič, ki je bil priča zločinu. Slednjič je bila zaslišana kakor priča še toženčeva soproga, a nato sta zdravniška izvedenca izjavila, da se je v njima zbudil sum, da je toženec najbrže bolan na duhu. Predlagala sta vsled tega, naj bi se razprava odgodila, da se jima da čas in prilika preiskati toženca natančneje. Sodišče je tudi ukrenilo v tem smislu ter odgodilo razpravo do prihodnjega zasedanja porotnega sodišča. — Na razpravi, ki se vrši danes radi zločina umora proti Mariji d'Amico, katera je ustrelila svojega soproga, bo branil dr. Breitner v talarju.

Književnost in umetnost.

* **Vojska na Daljnem Vzhodu** Ravnokar je izšel tretji zvezek tega veleznanimivega dela. Vsebinska 3. snopiča: Torpedo; Kako pa torpedo spraviti v vodo; Napadi na Port Artur; Vladivostok; Brezuspšno bombardiranje Vladivostoka; »Branderji«; Japonske vojne sile; Ruske vojne sile; Rusko vojno brodovje; »Mandžur, pridi vni!« Slike: Sibirska železnica v snežni vihri; Bojna ladja, zavarovana z mrežo proti torpedom; Čoln ruske ladje izpusti torpedo; Vladivostok; Torpedo po eksploziji; Torpedo; Terausi, japonski vojni ministri; Ruski car Nikolaj II. se pripelje na Dunaj 1. 1903; General Steseli, ruski poveljnik v Port Arturu; Na severu v hudem mrazu. — **Vojska na Daljnem Vzhodu** izhaja dvakrat na mesec. Naročnina za en letnik (24 snopičev) stane 4 K 80 v. Pol letnika (12 snopičev) stane 2 K 40 v. Posamezni snopiči se dobivajo po 20 v. v vseh knjigotlačnicah in prodajalnicah pisalnih potrebščin. Kdor naroči deset izvodov, dobi enega zastonj. Naročnina se naj pošlje na upravnništvo »Dom in Svetac« v Ljubljani.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelece v Spod. Prištavi: Župni urad Višnja gora 8 K, Selški župljani 10 K.

Za pogorelece v Hinjah: Župni urad Višnja gora 12 K, Selški župljani 10 K.

Za pogorelece v Smihelu: Župni urad Višnja gora 20 K, Selški župljani 20 K. g. Jos. Soukup, župnik v Stari Oselici 5 65 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 23. junija. »Rus« priobčuje podrobnosti o bitki pri Kaičovu: Japoncem se je posrečilo obiti levo rusko krilo. Streljanje iz topov je bilo strahovito. Kitajci so signalizirali Japoncem, kje se nahajajo ruski oddelki. Ruske vrste so bile decimirane. Pal je tudi en ruski poveljnik. Da prebijejo japonske vrste, so kozaki napravili na Japonce obupen naskok, ki se je posrečil. Čuje se, da Japonci korakajo naravnost proti ruski glavni vojni moči.

London, 23. junija. Deževje se je v soboto pričelo tudi na južnem delu potoke Liaotun, na severu je pa mogoče, da bo trajala suha doba še več tednov, kar bi na severu omogočevalo vojne operacije. Mogoče je, da sedaj Japonci puste Port Artur ob strani.

London 23. junija. Neki dopisnik, kateremu se je posrečilo, priti z ladjo iz Port Arturja, poroča, da je ondi razmerje med prebivalstvom in vojaštvom najprisrčnejše in da je vojaštvo pri najboljši volji. V Port Arturu je več posadke in več živil, nego se je prvotno mislilo.

London, 23. junija. Po zadnji statistiki je bilo ubitih pri Vafankovu le 40 ruskih častnikov in 1963 ruskih vojakov.

Berolin, 23. junija. Na potopljenem japonskem transportnem parniku »Hitakimaru« je bil cel infanterijski polk s trenom in poveljniki.

Zagreb, 23. junija. Hrvaški vseučilišniki bodo v kratkem priredili shod proti znani resoluciji nemškega dijaštva na Dunaju.

Hamburg, 23. junija. Angleški kralj pride na vabno hamburškega senata dne 30. junija sem.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celziju	vetar.	nebo	padavina v 24 urah v mm.
22. 9. zveč.	741,6	18,9	sr. jvzh.	sk. jasno	
23. 7. zjutr.	741,5	15,8	sl. jug.	jasno.	0,0
2. popol.	738,8	26,0	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja včerašnja temperatura 19,8°, norm. 18,5°

Rogaški pospešuje tek do jedi, olajšuje prebavo ter uspešno razkrojuje snovi zavžitih jedil.

Zahvala zavarovalni družbi „ALLIANZ“

Pri omenjeni družbi je bil zavarovan moj soprog Jakob Bevo. Akoravno nisem imela do zavarovalnice radi nepravilnosti nikake pravice, izplačala mi je družba vkljub temu po svojem glavnem zastopu v Ljubljani zavarovalno svoto v polnem znesku.

Dolžnost me veže, da za to kulantno postopanje omenjeni družbi izrekam javno svojo zahvalo ter jo vsakemu najtopleje priporočam.

Marija Beve,
Hranilnične ulice št. 4.

Ljubljana, 20. junija 1904.

Prodajalka začetnica,

[zmožna slovenskega in nemškega jezika,

1089 4-1 išče službe

na deželi ali v mestu.

Naslov: A. P. Poste rest., Kranj.

1016 3-3

Več spretnih mizarjev

za izdelovanje portalov in znotranje hišne oprave dobi stalno delo proti dobri plačl.

Kje, izve se pri upravnistvu »Slovenca«.

Oljnatе barve v kositarnih škaticah za razprodajalec in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciškanske ulice 524 5 12-6

Vnauja naročila proti povzetju.

Naprodaj je
lepa zidana hiša št. 20
v Zg. Kašlju pri D. M. v Polji.

Hiša ima veliki dve sobi, dve kuhinji, dve kat., pr. storno vežo, vse v jako dobrem stanu ohraneno. P. leg hiše je vodnjak in prostoren vrt. Hiša je pripravna za vsak obrt, poseba za gostilno.

Prodaja bo iz lastne roke dné 3. julija 1904 ob 4. uri popoldne na licu mesta.

Vabijo s mnogi kupci.

Franc Kocjan, 1068 3-2
posestnik v Zg. Kašlju št. 20 pri D. M. v Polji.

Pisalni stroji.

P. n.

Slavnim uradom, pisarnam, odvetnikom, notarjem, podjetnikom in trgovcem vijudno naznanjam, da sem prevzel **zastopstvo** za Krajsko in Spodnje-Štajersko

Remington Sholes pisalnih strojev

ter da imam v zalogi vse potrebščine za pisalne stroje, kakor raznovrstni **kanceljski in pisalni papir**, barvani papir (Kohlenpapier), barvane trakove raznih znamk, za kopiranje in navadno pisavo v vseh barvah, razne barve za pisalni stroj, b.azinice za barvo, priprave za zbiranje pisem itd. po originalnih tovarniških cenah proti gotovini ali po povzetju zneska. Vsa naročila za te kraje izvršuje samo moja trgovina.

Ker sem z navedenimi predmeti vedno bogato založen, lahko cenjenim odjemalcem vsikdar točno postrežem.

Z odličnim spoštovanjem

Dragotin Hribar,
trgovina knjig, papirja in pisalnih potrebščin,
Ljubljana, Sehellensburgove ulice 8.

Na prodaj je
prav lepo posestvo

v Ljubljani na Domobranski cesti št. 1. Obstoja iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, sadnega vrta in 2200 □ sežnjev prostornega travnika, katerega je lahko tudi posamezno odstopiti.

Krasna, prosta lega, vse v izbornem stanu. Cena nizka, plačilni pogoji ugodni. Ponudbe sprejema lastnik

Josip Flere

ces. kr. poštni kontrolor.

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino.

Nastavite povsod ameriansko nastave za muholov

„TANGLEFOOT“

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh) Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko: **EDMUND KAVČIČ** v Ljubljani.

Nove puške!

Vse svoje častite odjemalce, lovce in lovske prijatelje uljudno vabim, naj si ogledajo novo avtomatično puško za šibre, ki se avtomatično nabija (Selbstlader).

Velespoštovanjem

1040 3-2

Fran Kaiser, puškar.

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-36

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-20

strešna opeka,
opeka za zidovje itd.

ročne in s stroji narejena,
dobl se po nizki cenil pri
Angelo Aita, Ig - Draga.

ANTON PRESKER

479 104 27

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbori po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Mizar

išče 1054 6-6

strugarja (draksler)

s trajnim delom. Službo je nastopiti takoj.

Kje, pove upravnistvo »Slovenca«

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovih hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznilce, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preseže za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za kladjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega specialnega cerijskega blaga.

Ne prezreti!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano trgovko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Ženevi in Biel v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji.

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
Filižalka: Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne stenske (pendel) ure z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah

Največja zaloga briljantov, na katere slavno občinstvo posebno opozarja gledé izbire, ker so v zalogi od 25 gld. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne prefirane cene!

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali china srebru namizno opravo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

265 15

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-2

urarju v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko cesto šte. 20, nasproti kavarni „Europa“, v Križarjevo hišo.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

Ivan Jax in sin

Trgovina s šivalnimi stroji in bicikli

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

Edino zastopstvo:

Dürkopp- in Styria-Puch-koles

990

3-3

Naznanilo!

Tvrška Singer Co., akcijska družba za šivalne stroje v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4, si usojta naznanjati svojim p. n. c. d. jema c. m. in s. v. n. m. p. n. o. b. e. n. s. t. v. u. s. p. l. o. h, da se je

brezplačni tečaj za vezenje

v hotelu „pri Maliču“ pričel dne 22. t. m. in bo trajal do 10. julija.

On enim smo priredili razstavo ob prostem vstopu in prosimo za številni obisk.

Velepoštovanjem

Singer Co., akcijska družba za šivalne stroje, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

1088 2-1

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni
moški

čevlji
iz usnja
z obšivkom, par
gld. 2.80.

Izvršni
moški

čevlji
za zavezovati
par
gld. 3.—.

Močni
moški

čilžmi
(šifletti) par
gld. 2.80.

Trpežni
ženski

čevlji
za vsakdanjo
rabo, par
gld. 2.50.

Zelo močni
ženski

čevlji
za zavezovati
par
gld. 2.80.

Izvršni
ženski

čevlji
z gumbi par
gld. 3.—.

Elegantni
barvani
moški

čevlji
za zavezovati,
par
gld. 4.—.

Priročni
moški

čevlji
iz jadvovine,
par
gld. 1.—.

Barvani
ženski in moški

usnjati
sandali
par
gld. 2.50 do 3.—

Priročni
ženski

čevlji
za na ulico,
par
gld. 1.30.

Elegantni
ženski

salonski
čevlji
par
gld. 1.50.

Ženski

čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 23-10

preje:

— Mödlinška tovarna za čevlje —

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

Zastopnik: A. PREATONI.

Firma

J. S. BENEDIKT

Ljubljana

na Starem trgu šte. 6.

prodaja zaradi opustitve trgovine na Starem trgu vso zalogo
belega, modnega, modistovskega
blaga in krojaških potrebščin

po izjemoma silno znižanih cenah.

Kdor bi rad kupil ceno in dobro, naj porabi redko priložnost!

Nikogar se ne sili, da kaj kupi!

1073 3-1

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za izgube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
sega dobitka. — Promese za vsako krebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 344